

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

МАНАЧИНСЬКА ЮЛІЯ, к.е.н., доцент
кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Чернівці

ОБЛІК ГУДВІЛУ ЗА НП(С)БО ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ У КОНСОЛІДОВАНІЙ ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ: ЦИФРОВИЙ АСПЕКТ

Облік гудвілу належить до одних із найскладніших і найспірніших аспектів сучасної цифрової системи управління суб'єктами корпоративного типу через його нематеріальний характер та формування надлишкової вартості під час злиття або поглинання підприємств. Первісна оцінка гудвілу відзначається високим рівнем суб'єктивності, оскільки визначення справедливої вартості ідентифікованих активів і зобов'язань придбаного об'єкта значною мірою залежить від достовірності вихідних даних та методології оцінювання. Додаткову складність становить подальше тестування на зменшення корисності гудвілу через відсутність об'єктивних критеріїв визначення відшкодуваної вартості для одиниць, що генерують грошові потоки.

Неможливість відновлення балансової вартості після знецінення підвищує ризик некоректного відображення активів у фінансовій звітності. Особливі труднощі виникають під час консолідації групи підприємств, що обумовлено необхідністю здійснення трансформаційних коригувань, ліквідації внутрішньогрупових операцій та уніфікації облікових показників. Розбіжності між національними та міжнародними стандартами обліку гудвілу ускладнюють порівнянність фінансової інформації, а виявлення негативного гудвілу (вигідної покупки) потребує детального аналізу його впливу на фінансові результати та ефективність діяльності підприємства. Крім того, функціональні обмеження сучасних цифрових інформаційних систем для автоматизації обліку та консолідації, а також недостатня розробленість методичних рекомендацій щодо прогнозування майбутніх економічних ефектів гудвілу створюють додаткові виклики для фінансового аналізу та прийняття управлінських рішень. У комплексі зазначені фактори підкреслюють, що гудвіл є високоспецифічною обліковою категорією, що вимагає застосування високого рівня професійного судження та системного, аналітичного підходу до його оцінки й відображення у консолідованій фінансовій звітності.

Згідно з чинним законодавством, дані про гудвіл узагальнюються на рахунку 19 «Гудвіл», який належить до складу необоротних активів. Визнання позитивного гудвілу при придбанні підприємства фіксується в системі обліку наступним чином: Дт 19 «Гудвіл» Кт 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» – на суму перевищення вартості придбання над часткою у чистих активах. Визнання негативного гудвілу (вигідна покупка): Дт 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» Кт 746 «Інші доходи від звичайної діяльності» – у разі, якщо справедлива вартість чистих активів перевищує ціну придбання.

У табл. 1 узагальнено основні НП(С)БО які регулюють ділянку обліку гудвілу та його відображення в консолідованій фінансовій звітності

підприємств групи.

Таблиця 1 - Характеристика Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, які регулюють ділянку обліку гудвілу

НП(С)БО	Характеристика	Основні аспекти щодо ділянки обліку та відображення гудвілу
НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» [1]	Визначає порядок визнання, оцінки та відображення гудвілу, що виникає внаслідок придбання іншого підприємства або його частини	Стандарт регламентує розкриття інформації про гудвіл, що забезпечує прозорість і достовірність фінансових даних підприємств групи
НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [2]	Виконує значну методологічну роль у формуванні облікових процедур гудвілу	Стандарт окреслює загальні принципи обліку нематеріальних активів, що є важливими для подальшої оцінки гудвілу після його визнання
НП(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» [3]	Регламентує тестування активів на зменшення корисності	Стандарт регламентує порядок відображення знецінення гудвілу у консолідованій фінансовій звітності, що дозволяє своєчасно виявляти та коригувати втрати вартості активів
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4]	Встановлює методологічні принципи формування та подання фінансової звітності, забезпечуючи її достовірність, системність та відповідність нормативним вимогам	Забезпечує базові принципи визнання, оцінки та розкриття інформації, які застосовуються при обліку гудвілу, сприяючи порівнянності та узгодженості фінансових показників

Важливо підкреслити, що відновлення раніше визнаних втрат від знецінення гудвілу у подальших звітних періодах не допускається, що відповідає принципу обачності та запобігає завищенню вартості активів у фінансовій звітності. Окрім представлених у табл. 1 НП(С)БО, методологічні аспекти відображення інформації про гудвіл та узагальнення інформації про нього у консолідованій фінансовій звітності регламентує НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність». Згідно НП(С)БО 1 [4], у консолідованій фінансовій звітності гудвіл відображається як окремий нематеріальний актив у Консолідованому балансі (консолідованому звіті про фінансовий стан), а втрати від його знецінення – у Консолідованому звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід), форма №2-к, з обов'язковим розкриттям відповідної інформації у примітках, що забезпечує прозорість і достовірність фінансової інформації.

У 2025 – 2026 роках український ринок програмного забезпечення для бухгалтерського обліку характеризується *сталим* динамічним розвитком, що зумовлено переходом суб'єктів господарювання до цифрових форматів обліку, а також посиленням вимог у сфері інформаційної безпеки та локалізації облікових процесів. Сучасні інформаційні системи забезпечують інтеграцію з державними інституціями, зокрема податковими органами, банківськими сервісами та платформами електронного документообігу, що створює належні

передумови для автоматизованого формування консолідованої фінансової звітності.

У більшості вітчизняних програмних продуктів консолідація фінансової звітності реалізується шляхом інтеграції даних дочірніх підприємств із подальшою їх трансформацією та уніфікацією відповідно до єдиної облікової політики групи. Зокрема, у системі «MASTER: Бухгалтерія» цей процес передбачає агрегування даних з різних підприємств і функціональних модулів із формуванням консолідаційних коригувань, включаючи елімінування внутрішньогрупових операцій та узгодження взаєморозрахунків. Хмарні сервіси Vimp, SmartFin та Bookkeeper забезпечують можливість консолідації завдяки централізованому зберіганню облікової інформації та її об'єднанню в межах єдиного інформаційного середовища. Це сприяє уніфікації показників, багатовалютній трансформації даних та формуванню зведеної фінансової звітності. Програмні рішення Дебет Плюс і Dilovod реалізують консолідаційні процедури через інтеграцію бухгалтерських і управлінських даних, що дозволяє формувати узагальнені фінансові результати діяльності групи підприємств. Системи iFin та COTA від M.E.Doc виконують допоміжну функцію, забезпечуючи стандартизацію, підготовку та подання електронної звітності, яка використовується як інформаційна база для подальшої консолідації [5].

Цифрова трансформація обліково-аналітичних систем суттєво змінює підходи до обліку гудвілу та формування консолідованої фінансової звітності. Завдяки автоматизації стає можливим застосування складних алгоритмів оцінки гудвілу, моделювання дисконтованих грошових потоків та проведення тестів на знецінення, що дозволяє мінімізувати ймовірність помилок і підвищує достовірність фінансових результатів. Сучасні інформаційні системи забезпечують: автоматизоване формування консолідаційних коригувань; усунення внутрішньогрупових операцій; трансформацію показників у різних валютах; інтеграцію даних із різних облікових систем та джерел.

1. Об'єднання підприємств : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 : наказ Міністерства Фінансів України від 07.07.1999 р. №163. Дата оновлення: 12.01.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text> (дата звернення: 18.03.2026).
2. Нематеріальні активи : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 : наказ Міністерства Фінансів України від 18.10.1999 р. №242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> (дата звернення: 19.10.2026).
3. Зменшення корисності активів : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 : наказ Міністерства Фінансів України від 24.12.2004 р. №817. Дата оновлення: 12.01.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text> (дата звернення: 19.03.2026).
4. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 : наказ Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 р. №73 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 19.10.2026).
5. Якименко Л. Найкращі програми бухгалтерського обліку України у 2026 році. ТОВ «Центр бухгалтерського аутсорсингу». 24.07.2025. URL: <https://cba.net.ua/najkraschi-prohramy-bukhhalterskoho-obliku-ukrajiny-u-2025-rotsi/> (дата звернення: 19.10.2026).

Кузуб Михайло, Мильо Віолета	
<i>Мотиваційні компоненти трудової діяльності</i>	148
Кузуб Михайло, Штойко Марія	
<i>Особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій із застосуванням умов INCOTERMS у зовнішньоекономічній діяльності підприємств</i>	151
Кузьмич Яна. Науковий керівник - Матюк Людмила	
<i>Електронний документообіг як інструмент прискорення облікових процедур</i>	153
Куц Вікторія. Науковий керівник – Мокієнко Тетяна	
<i>Інформаційні системи як інструмент підвищення ефективності обліку малого бізнесу</i>	155
Куц Вікторія. Науковий керівник – Тютюнник Світлана	
<i>Інформаційна система бухгалтерського обліку: сутність, функції, мета та завдання</i>	158
Лебедик Софія, Кузуб Михайло	
<i>Податкова культура в Україні: стан та перспективи розвитку</i>	160
Ліпський Роман, Королько Артем	
<i>Бюджетний облік 2026: зміни та пріоритети</i>	163
Лобода Наталія	
<i>Інтеграція сталого розвитку в організацію формування та подання звітності підприємства</i>	165
Маначинська Юлія	
<i>Облік гудвілу за НП(С)БО та його відображення у консолідованій фінансовій звітності: цифровий аспект</i>	168
Минич Юлія	
<i>Контроль достовірності електронних первинних документів у цифровому середовищі</i>	171
Мірочник Аліна. Науковий керівник – Мошковська Олена	
<i>Порівняльна модель бухгалтерського обліку Німеччини та України</i>	174
Моїсеєнко Анастасія. Науковий керівник – Губарик Ольга	
<i>Трансформація звітності в SAP BUSINESS ONE: від первинного документа до МСФЗ</i>	177
Мошковська Олена, Косік Дар'я	
<i>Модель бухгалтерського обліку в Нідерландах</i>	180
Нашкерська Галина	
<i>Оцінка забезпечень підприємств</i>	183

